

(•)lika?

(o)lika?

EXAMENSARBETE
Oscar Lönnholm

EXAMENSARBETE

Författare: Oscar Lönnholm

Utbildningsprogram och ort: Bildkonst och Nykarleby

Inriktning/salternativ/Fördjupning: Intermedia

Handledare: Eva Forsman, Albert Braun och Robert Back

Titel: (O)lika?

Datum	23.5.2011	Sidantal	29	Bilagor
-------	-----------	----------	----	---------

Sammanfattning

Mitt examensarbete har titeln (O)lika? (O)lika? behandlar det finlandssvenska teckenspråket i två konstnärliga verk som skapades av mig: en performance och i en videoinstallation. (O)lika? ger visuella och mångsidiga perspektiv på det finlandssvenska teckenspråket. Min målsättning med temat är att visa åskådarna konstnärligt och konkret, de två teckenspråken, det finlandssvenska och det finska, vad de är, och ge dem möjligheten att hitta sin egen synvinkel, hur åskådaren beskriver det finlandssvenska teckenspråket. (O)lika? ifrågasätter, om de finlandssvenska och finska teckenspråken är lika eller olika.

I bakgrunden till (O)lika? finns det faktum att det finlandssvenska teckenspråkets ställning har försämrats under tiotals år och har blivit en röd nödsignal; ska det finlandssvenska teckenspråket gå förlorat eller bör det bevaras för morgondagen?

Det finlandssvenska teckenspråket är en minoritet i en minoritet. Idag kan det dessutom tyckas att det finlandssvenska teckenspråket är ett osynligt språk. Därför ville jag visa det finlandssvenska teckenspråket med att göra en konstnärlig uppvisning av det i stället för att antingen läsa eller lyssna på teorier. Examensarbetet (O)lika? förenklar det genom möjligheten att få se på de två konstarbetena och förstå, vad det finlandssvenska teckenspråket är.

Språk: Svenska Nyckelord: Det finlandssvenska teckenspråket, minoritet

BACHELOR'S THESIS

Author: Oscar Lönnholm

Degree Programme: Fine Art, Nykarleby

Specialization: Intermedia

Supervisors: Eva Forsman, Albert Braun and Robert Back

Title: (Un)like?

Date	23.5.2011	Number of pages	29	Appendices
------	-----------	-----------------	----	------------

Summary

My examination work is called (Un)like?. In (Un)like?, I use Finnish-Swedish sign language to create two works of art, a performance and a video installation. The finished work gives a visual and multifaceted view of the Finnish-Swedish sign language. My aim in (Un)like? is to make the viewer discuss and create his/her own form of understanding of Finnish and Finnish-Swedish sign language. The viewer will see an artistic and concrete description of the two sign languages, and what they are like. (Un)like? questions whether the Finnish-Swedish and the Finnish sign languages are like or unlike.

In the background of (Un)like? is the fact that the Finnish-Swedish sign language has deteriorated over the last decades, and it seems like there is a need for a red emergency signal. The Finnish-Swedish sign language is now threatened, and the question is if it will be abolished or if it will be saved for the future.

The Finnish-Swedish sign language is used by a minority within a minority. Today there is also a feeling that the Finnish-Swedish sign language is an unknown language. Consequently I wanted to show the Finnish-Swedish sign language in an artistic and creative way instead of doing a work based on reading or listening to theory. My examination work (Un)like? allows the viewer to experience two works of art and through that experience form an understanding of what the Finnish-Swedish sign language is.

Language: Swedish Keywords: The Finnish-Swedish sign language, minority

ock-
ran-
larja
land
räst,
r till
jag
stuer
eror
ska
för
er.
r så-
äger
och
sagt.
tås i
nger.
llan
lan-
indi-
har
alla
For-

Kvinnan hade ont i ena sidan, och det översatte Marja Forsén

språkig i Uleåborg, och blev intresserad av svenska.

Omkring 2000, med hela Österbotten som arbetsfält. I dag kan hon också räkna

ska teckenspråkstolkare är stort. - Det finns ungefär sexhundra tolkar i landet, men bara tio av

TOM FORSMAN
tom.forsman@vasabladet.fi
tel 7848 733

Finlandssvenska teckenspråket hotat

Språket är utrotningshotat och situation mycket kritisk. Utan åtgärder är det dött inom tio år. Det säger en ny statlig utredning.

De svenskspråkiga i Finland må vara en minoritet. Men en mycket mindre minoritet är de svenska teckenspråkiga.

Det finlandssvenska teckenspråket klassas som utrotningshotat i en ny rapport från Justitieministeriet.

- Det finlandssvenska teckenspråkets ställning i skuggan av det finska teckenspråket är mycket kritisk, fastslår arbetsgruppen bakom rapporten.

En orsak är att få känner till språket.

Alarmerande siffror

- Omkring 4 000-5 000 hörsel-skadade personer använder teckenspråk i Finland. 6 000-9 000 hörande behärskar teckenspråk.
- Enligt en uppskattning använder mellan 100 och 400

personer finlandssvenskt teckenspråk, men den exakta siffran är okänd.

- I Finland finns omkring 120 döva invandrare från 20 olika länder. De flesta är från Ryssland.

En annan är att så få använder det. Siffrorna är osäkra, och uppgifterna varierar från 100 till 400 användare. De siffrorna innebär att språket är utrotningshotat, enligt rapporten.

Liksom Marja Forsén i artikeln här ovan konstaterar arbetsgruppen att det råder stor brist

på finlandssvenska teckenspråkstolkare.

Ett problem för språkets ställning är att myndigheter och organisationer inte vet mycket om det. Exempelvis Forskningscentralen för de inhemska språken täcker bara upp finskt teckenspråk.

Centralen har en särskild

nämnd för teckenspråk. Men den har svårt att ge rekommendationer om finlandssvenskt teckenspråk, eftersom språket innehåller stora variationer, enligt rapporten.

Hotet mot språkets särart finns inte bara i det egna landet. Många svenskspråkiga döva söker sig till Sverige för fortbildning. Därifrån kommer de hem med ett annat språk än det inhemska. På så vis späds det finlandssvenska språket ut med "främmande" tecken.

Ett annat allvarligt problem är att lagstiftningen inte ser det som ett särskilt språk.

Visserligen pågår en del projekt för att främja språket, exempelvis inom kyrkan. Men det är kortvariga åtgärder som

inte räddar språket på sikt, enligt rapporten.

Det som behövs är en hållbar strategi, konstaterar arbetsgruppen. Till den skulle höra att undersöka språket ur olika synvinklar och fastslå hur det kan tryggas. Dit hör möjligheten för barn att få undervisning i språket, och att trygga service och främja forskning om språket.

En lösning kring lagstiftningen behövs också.

Finlandssvenskan är bara en del av ministeriets rapport. Den konstaterar också att kommunerna överlag inte har tillräckligt med resurser för undervisning på teckenspråk. De regionala variationerna är också stora.

TOM FORSMAN

Innehåll

1. Inledningen	1
2. Hur är det att göra konst om ett finlandssvenskt teckenspråk?	3
3. Mina tidigare konstarbeten	6
3.1 Tysthet	8
4. Hur viktigt är det för mig själv att berätta om konstnärer som inspirerat mig?	9
4.1 Natalya Dyu	10
4.2 Gregor Schneider	11
5. Idéer till examensarbete	12
5.1 En låda	13
5.2 Hönsnät	14
5.3 Papper	14
6. (O)lika?	15
6.1 Intervju	17
6.1.1 Intervjutext	17
6.2 Intervju till konstnärliga examensarbeten	20
6.3 Två skivor	21
6.4 En videoinstallation	22
6.5 En performance	24
6.5.1 En stol	26
6.5.2 Att såga ett titthål	26
7. Sammanfattningen	28
8. Källor	29

1.0 Inledningen

(O)lika? mitt examensarbete behandlar det finlandssvenska teckenspråket. Två av många språk i vårt hemland är tecknande språk, teckenspråk. Det finlandssvenska teckenspråket är en språklig minoritet inom en minoritet, det finska är en majoritet.

En performance och en videoinstallation som mitt examensarbete verkar sig som en kreativ uppfattning om hurdana saker i konsten jag skapade för uppfattningen av ett finlandssvenskt teckenspråk. Vad ett finlandssvenskt teckenspråk är? (O)lika? är två konstarbeten för att ge en uppfattning om två teckenspråk (det finlandssvenska och det finska). Varför finns det ännu ett finlandssvenskt teckenspråk? De två konstarbetena bearbetas som en uppfattning att skapa konsten om två teckenspråk och så hoppas jag att åskådaren får en uppfattning om det finlandssvenska teckenspråket.

Två konstverk är att två staket av träbrädor hänger i taket som är för performancen och videoinstallationen.

En videoinstallation föreställer två tecknande figurer som berättar om fjorton finlandssvenska intervjuer. Det beskriver vad ett finlandssvenskt teckenspråk är. I videoinstallationen visar de två tecknande figurerna bredvid varandra en skiva och de rör sig långsam. En fråga om (O)lika? visar i en visuell videoinstallation, hurdana rörelser, tecken och människokroppar två tecknande figurer hur de båda två teckenspråken ser ut.

Jag är mycket intresserad av det finlandssvenska teckenspråket och i mitt examensarbete installerar jag en uppfattning om det finlandssvenska teckenspråket genom att förstå det i konsten. Det finlandssvenska teckenspråket är naturligtvis mitt första språk, eftersom jag är finlandssvensk. År 1993 lades Finlands enda svenska dövskola i Borgå ned. Därför gick jag i en finsk dövskola. Ända tills jag blev finsk student trodde jag att teckenspråket i Finland var så kallat enspråkigt, dvs. ett finländskt teckenspråk och inte finskt och finlandssvenskt. På grund av detta gör jag två konstarbeten, om uppfattningen om det finlandssvenska teckenspråket som jag sedan bearbetar.

Ett titthål, performance, 2011

2.0 Hur är det att göra konst om ett finlandssvenskt teckenspråk?

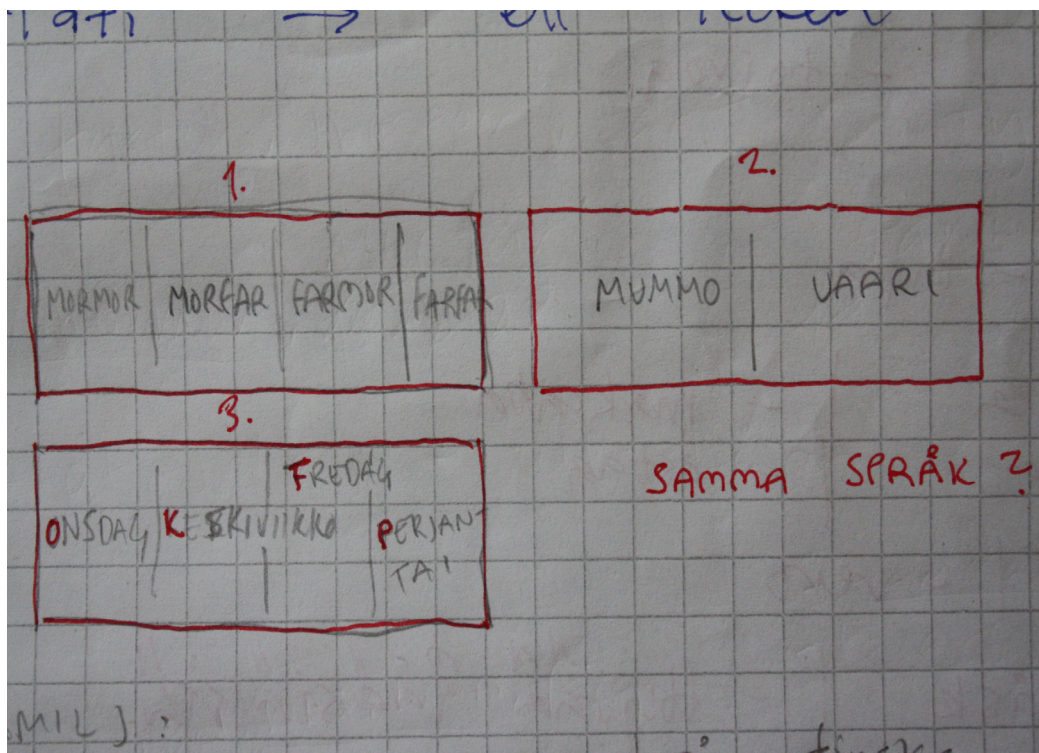
Under min studietid har jag skapat, genom att måla, rita och fotografera, olika saker om det finlandssvenska teckenspråket och på så sätt påbörjade jag att genom konsten skapa något för att söka en visuell form av det finlandssvenska teckenspråket.

I mina foton som jag gjort syns mesta rörelser, när jag själv fotade mig och då jag tecknade på det finlandssvenska teckenspråket. Jag tänkte att i foton ville jag visa olika rörelser som teckenspråket inte kan vara utan. Det kunde ha utvecklats av mig för examensarbetet, men det skulle ha krävt mera tekniskt kunnande och mycket mera tid. För det andra ville jag gärna göra något konstnärligt om det levande finlandssvenska teckenspråket och då något mer med visuell verklighet än fotografi.

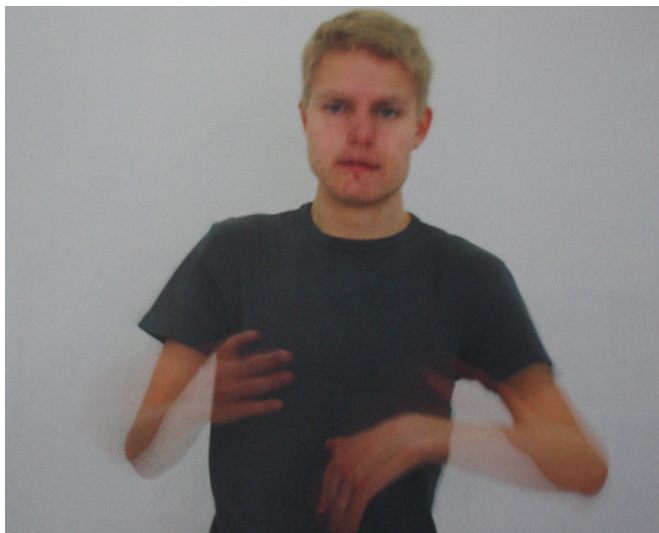
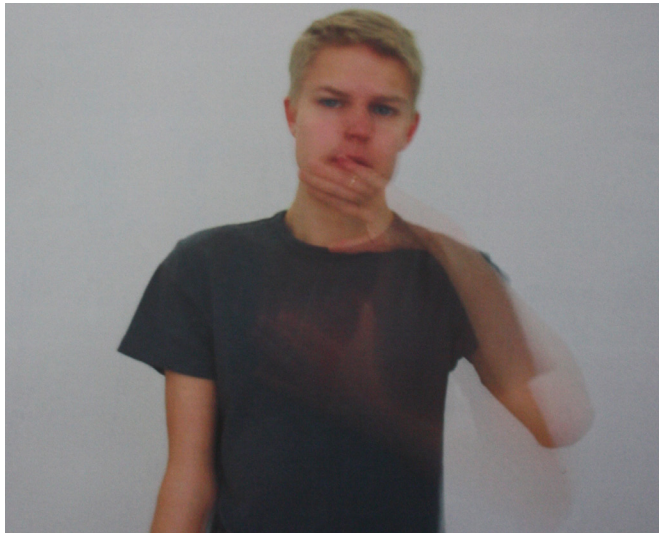
I början av processen i mitt examensarbete besökte jag flera döva finlandssvenskar som jag intervjuade och samlade på sätt in olika finlandssvenska tecken. Och samtidigt hade jag en annan uppgift som var en dokumentation om historiska saker om det finlandssvenska teckenspråket och hurdan finlandssvenska teckenspråkets ställning är i dag.

Efter att ha gjort dokumentationen med de teckenspråkiga finlandssvenskarna kände jag att jag saknade något i mitt examensarbete. Jag beslöt att åka ut längs Finska kusten där jag träffade fjorton hörande finlandssvenska människor och jag ställde dem en fråga om; hur de beskriver vad ett finlandssvenskt teckenspråk är. Jag har samlat de fjorton svaren av intervjuerna, när finlandssvenska män och kvinnor i olika ålder berättar hur de ser på finlandssvenskt teckenspråk. Svaren tecknas av figurer i både performansen och videoinstallationen samtidigt på det finlandssvenska och på det finska teckenspråken.

Det är intressant att se på två inhemska teckenspråk och höra vad deras åsikter om det finlandssvenska teckenspråket är. Och å andra sidan får en åskådare möjligen söka hos sig själv sin egen beskrivning om ett finlandssvenskt teckenspråk, när åskådaren ser de två teckenspråken i de båda konstverken.

En av olika skapade idéer, tecken, dagbok, 2010

Tre foto på olika tre tecken (moder,språk och utan), fotografi, 2010

Tysthet, performance, 2008

3.0 Mina tidigare arbeten

Ett av många konstarbeten som jag gjort har anknytning till mitt examensarbete. Det arbetet var en performance, som jag visade på Open Studio i skolan för några år sedan och där nämndes "tysthet" och på så sätt fick jag den delen av olika teman under en workshop.

Tysthet, början av performance, 2008

3.1 Tysthet

För några år sedan deltog jag i en workshop där varje deltagare fick ett tema. För min del blev det "Tysthet". Om ett visst tema gjorde jag en performance där jag först hade limmat tidningarspapper på väggen. Sedan började jag måla över texten och bilderna med vit färg. Jag målade i en timme. Först syntes det att på väggen olika händelser i tidningarna som en påminnelse om det kontinuerliga nyhetsflödet: varje sekund kommer det något nytt. När tidningarna på hela väggen täcktes av vitfärg tystades informationsströmmen. I slutet av "tysthet"-performansen såg man bara en vit vägg. När de alla artiklarna var "medvetlösa", tystheten ska inte vara informativ, utan se runt i en tomhet så känns det sig en tysthet.

I performance i mitt examensarbete vill jag visa motsatsen till den tidigare "tysthet"-workshopen. I stället för att stänga in och tysta informationen vill jag nu öppna portarna och visa en uppfattning om teckenspråk. Inte bara ett teckenspråk utan två. För mig har medvetenheten om de två teckenspråken förstärkts under det senaste året: i stället för att vara enspråkig är jag kanske tvåspråkig med två olika teckenspråk.

4.0 Hur viktigt är det för mig att berätta om konstnärer som inspirerat mig?

Under min studietid har många olika konstverk av konstnärer framställt sig för mig. Två konstnärer av dem intresserar mig speciellt mycket och dessa två gör att jag känner att de berör min personlighet och konstverken av de två konstnärerna inspirerade mig att skapa hela mitt examensarbete.

4.1 Natalya Dyu

Natalya Dyu hade en konstnärlig och dokumentär videoinstallation som filmades i en boendemiljö i Kazakstan. På videon fanns det med textning på engelska.

Happystan, videoinstallation, 2007, Natalya Dyu

I videoinstallationen dokumenterades det ovälbärgade stadsbor som går runt i en kazahstansk stad och hur de lever i sin boendemiljö. Textningen berättar om trivsamma och positiva saker om den kazahstanska staden. Utseendet i filmen var motstridiga med textningen vilket orsakade en intressant konflikt. Konflikten gav nya synpunkter på videon.

I mitt examensarbete syns två konstverk, också en konflikt: om man inte kan teckenspråk och tittar på videon som två konstverk kan man tycka och tänka en sak om videon. Men om man tar texten och läser vad som tecknas i videon kan åsikten bli en helt annan.

4.2 Gregor Schneider

Gregor Schneiders konstverk är mest installationer och byggnader. Han har hållit sina installationer inne i olika utrymmen och även i källare. Punkter där hans installationer ställts ut har för det mesta varit stängda utrymmen och nästan omöjliga att gå in i. Schneider har letat efter hårda byggnadsmaterial som förhindrar någon att gräva eller försöka gå genom dessa. Installationerna av Schneider är symboliska och känns som om de berättar om mitt liv: jag har haft hinder och känt att jag inte kommer eller kan gå framåt utan det finlands-svenska teckenspråket.

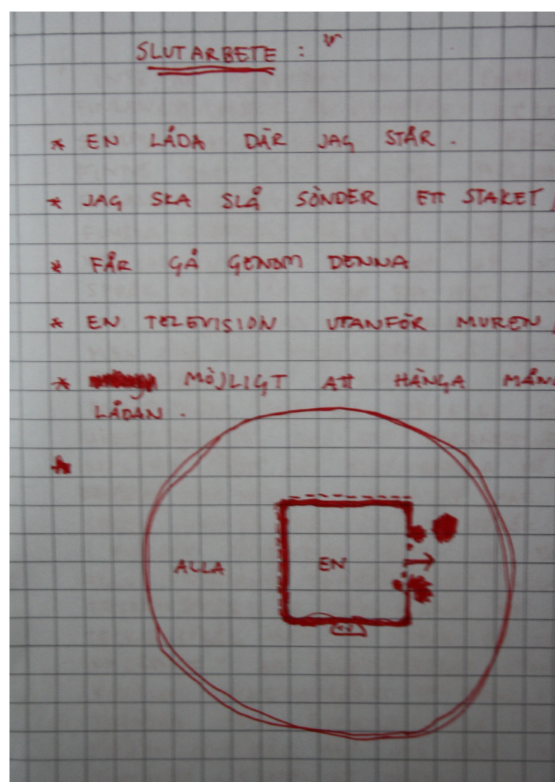
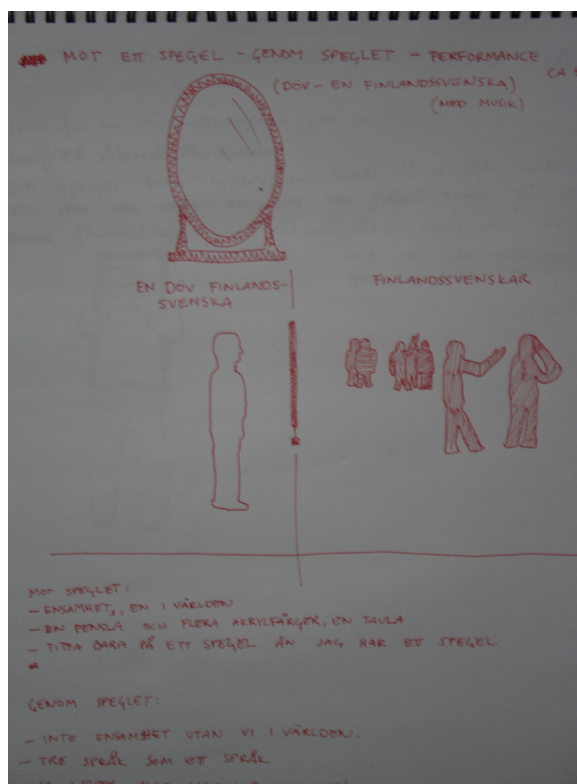
Därför byggde jag två staket av träbrädor som används både som material i min performance samt som projiceringsbakgrund för min videoinstallation.

Totes HAUS u r, Venice, 2001, Gregor Schneider

5.0 Idéer till examensarbete

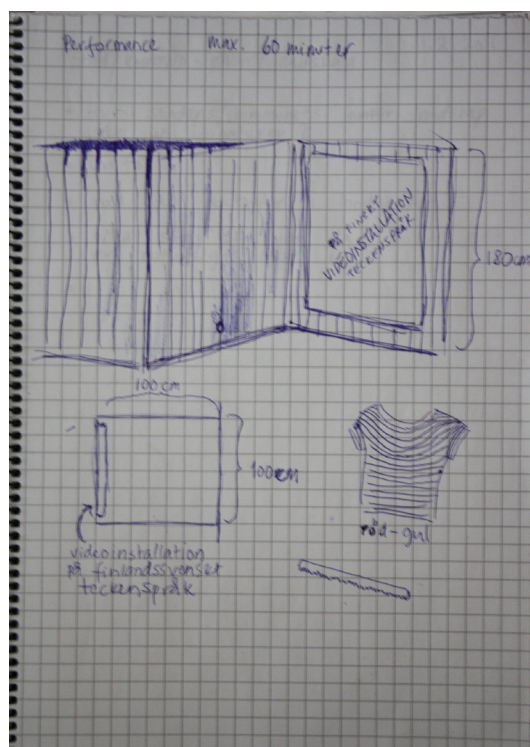
Vilka idéer jag hade och hur mina idéer har utvecklats och sedan lett fram till mitt examensarbete, (O)lika? Nu står det två skivor samt två projektorer i min målsättning. Början var det en låda som utvecklades enligt olika idéer till (O)lika?

Olika ideer, skisser i en dagbok, 2010-2011

5.1 Låda

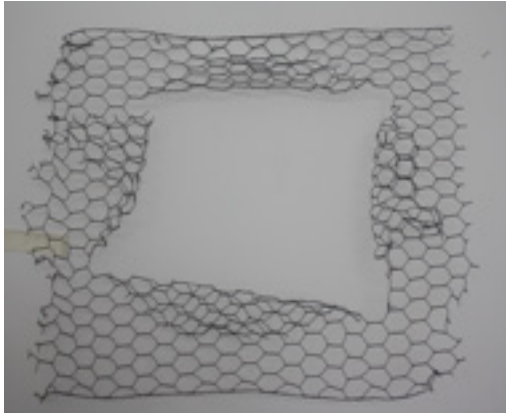
I början planerade jag att bygga en låda för mitt examensarbete. Jag tänkte att jag skulle bygga med tegel eller träbrädor en liten låda för en performance samt en videoinstallation. En låda som en person skulle kunna rymmas in i.

Bildning om en planerad låda, dagbok, 2010

I en upplysad plan för en låda skulle jag stå i den lilla lådan såsom kan tycka sig, hur många födda i år 1986 är teckenspråkiga och finlandssvenska i Finland? Den meningen är inte bara om enskildheten så för andra saken skulle en låda visa sig i en performance att jag skulle leva i lådan och där jag ser inte alls något. Under en planerad performance försöker jag öppna med en såg en utgång i en låda. Alltså skulle det kännas för mig att det är som jag inte har något informativt kännetecken i lådan och jag ska komma till omvärld ur denna efter att ha sågat. Men jag tänkte att man inte kanske får någon uppfattning om ett finlandssvenskt teckenspråk på så sätt. De kan istället få en helt en annan betydelse, om jag visar detta.

En del av idén om en låda utnyttjade jag till att hitta på två skivor och material som visas i mitt examensarbete.

5.2 Hönsnät

Med hönsnätet ville jag pröva olika material till att öppna, på hurdant sätt skulle jag göra att öppnandet. Hönsnätet intresserade mig om ett fragment, hur jag kan bearbeta att öppna en port.

På hurdant sätt man ska öppna med att skära?, Hönsnät, 2011

5.3 Papper

Före att ha provat en performance i mitt examensarbete funderade jag på hur jag ska spräcka en skiva under performancen. Ett vitt och stort papper hjälpte mig att oförsiktigt kunna skapa genom att skära med en såg i pappret. Först var det ett litet titthål mitt i ett papper och så började jag öppna det med ett snitt. Sedan blev det stort och öppet. Det handlar om hurdan illustration i skivan jag vill ha.

Illustration, papper, 2011

6.0 (O)lika?

Vi har två nationalspråk i Finland där det finns även två teckenspråk, finlandssvenskt och finskt. Det finlandssvenska och det finska teckenspråket syns i en videoinstallation och en performance inom mitt examensarbete, hur de två teckenspråken ser ut. (O)lika? Två konstverk berättar om likheter och olikheter, som rör sig som rörelser, tecken och människokroppar. Och för det andra handlar det om en sökande självuppfattning om två teckenspråk, när tecknande figurer i mitt konstnärliga examensarbete om de fjorton personer om intervjuades uttalar sig och hur de beskriver vad ett finlandssvenskt teckenspråk är. (O)lika? om ett finlandssvenskt teckenspråk som jag skapade två konstverk att göra om, hur jag uppfattar kons-ten om mig själv. Jag har samlat in många finlandssvenska tecken och material om fjorton personers åsikter. Därför ifrågasätter de två konstverken två teckenspråk, ifall de är lika eller olika. Det kallas (O)lika?

Två tecknande figurer genom titthålet, examensarbete, 2011

6.1 Intervju

I höstas körde jag runt längs kusten i Österbotten och i Nyland och besökte flera orter bl.a. Sibbo, Borgå, Korsnäs, Malax och Replot och intervjuade fjorton hörande finlandssvenskar utan tolk. Jag ställde alla en fråga: "Hur beskriver du vad ett finlandssvenskt teckenspråk är?" Deras åsikter berättas av tecknande figurer i båda konstverken.

Först kändes det svårt för mig, hur jag kan med konsten uttrycka vad ett finlandssvenskt teckenspråk är. Å andra sidan visste jag inte hur bra finlandssvenskarna vet och hur mycket finlandssvenskarna känner till en språklig minoritet inom en minoritet, finlandssvenskt teckenspråk. Jag trodde att många finlandssvenskar känner bra till det finlandssvenska teckenspråket, men det räckte inte till med vad jag trodde. Så sedan beslöt jag att åka ut och intervjua fjorton finlandssvenska människor.

Under intervjuerna reda på många olika åsikter som fick mig att öppna i mina ögon. Deras tankar runt finlandssvenska teckenspråket, vilket var riktigt olika mot vad jag trodde.

Jag är tacksam för de fjorton intervjuerna för de fick mig att hålla på att skapa och hur jag skulle göra konsten om det finlandssvenska teckenspråket för mitt examensarbete.

6.1.1 Att kartlägga fjorton olika åsikter för en intervjutext

Fjorton intervjuer vars olika åsikter kartläggde jag uppifrån omedveten ner medveten och västerifrån fel högerut rätt i ett golv. Sedan ordnade jag det genom att skriva en intervjutext med alla olika åsikterna.

“

”Inte är medveten om det finns ett speciellt finlandssvenskt teckenspråk eller om det är samma som i Sverige ”

”Så förstår jag ingenting finns det en skillnad mellan svenska och finlandssvenska handlar det om Finland, finska – svenska.”

”Väldigt lite om teckenspråk så vet jag inte om det finns ett internationellt teckenspråk eller om man faktiskt använder den svenska som vi har... att vissa tecken är internationella, men när man bokstöver så måste man ju använda det språk som vi kan?”

”Handtecken som är speciellt för finlandssvenska hörselskadade.”

”Att det finlandssvenska teckenspråket skiljer från det rikssvenska på vissa punkter.”

”Finland o. Sverige har ju olika teckenspråk. ”

”Kanske det är ett språk som svensktalande i Finland använder men jag tänker mig nog att alla i Finland förstår det (alla som använder teckenspråk)”

*"Att det finns ett finlandssvenskt teckenspråk men jag tror att det är lite
"utdöende". "*

*"Att teckenspråket i Finland är det finska teckenspråket om man vill
lära sig det svenska till Sverige."*

*"Via teckenspråket och tecken som stöd har jag fått ett nytt
kommunikationssätt. ... genom att träffa teckenspråkiga och
personer som tecknar bibehålls den nyfunna kunskapen."*

*"Finl. sv. teckenspråk skiljer från rikssvenska och lite finska.
ex. tack -> T, kiitos -> K. "*

*"Teckenspråk är internationellt dvs. varje bokstav har ett tecken.
Det finns också (tror jag) tecken som betyder hela ord."*

*"I dag i Finland om svenska tecknad och en finska tecknande träffas
tror jag de inte har svårt att kommunicera. "*

*"Jag tänker om finlandssvenska teckenspråk att man får teckna
på ens finlandssvenska teckenspråk än man behöver inte använda
ett annat teckenspråk."*

“

6.2 Intervju till konstnärliga examensarbeten

Intervjutexter översatte jag att teckna från den svenska texten till två teckenspråk som finlandssvenskt och finskt, när de visar i både en videoinstallation och en performance.

De fjorton åsikterna om ett finlandssvenskt teckenspråk är rätt så olika. Det är också en annan orsak att se på två viktiga sätt av tecknande figurer på två teckenspråk och fjorton intervjuer i två konstverk genom att förstå bättre dessa än på något annat sätt. De två sakerna kan tycka sig vara en olikhet, det beror helt på tittaren, hur tittaren ser på vissa saker, vad det finlandssvenska teckenspråket innebär. Fenomen om ett finlandssvenskt teckenspråk i två konstverk måste vara någon kontrast för att ha få med hjälp av de fjorton intervjuerna till de två konstverken genom att uppfatta dem.

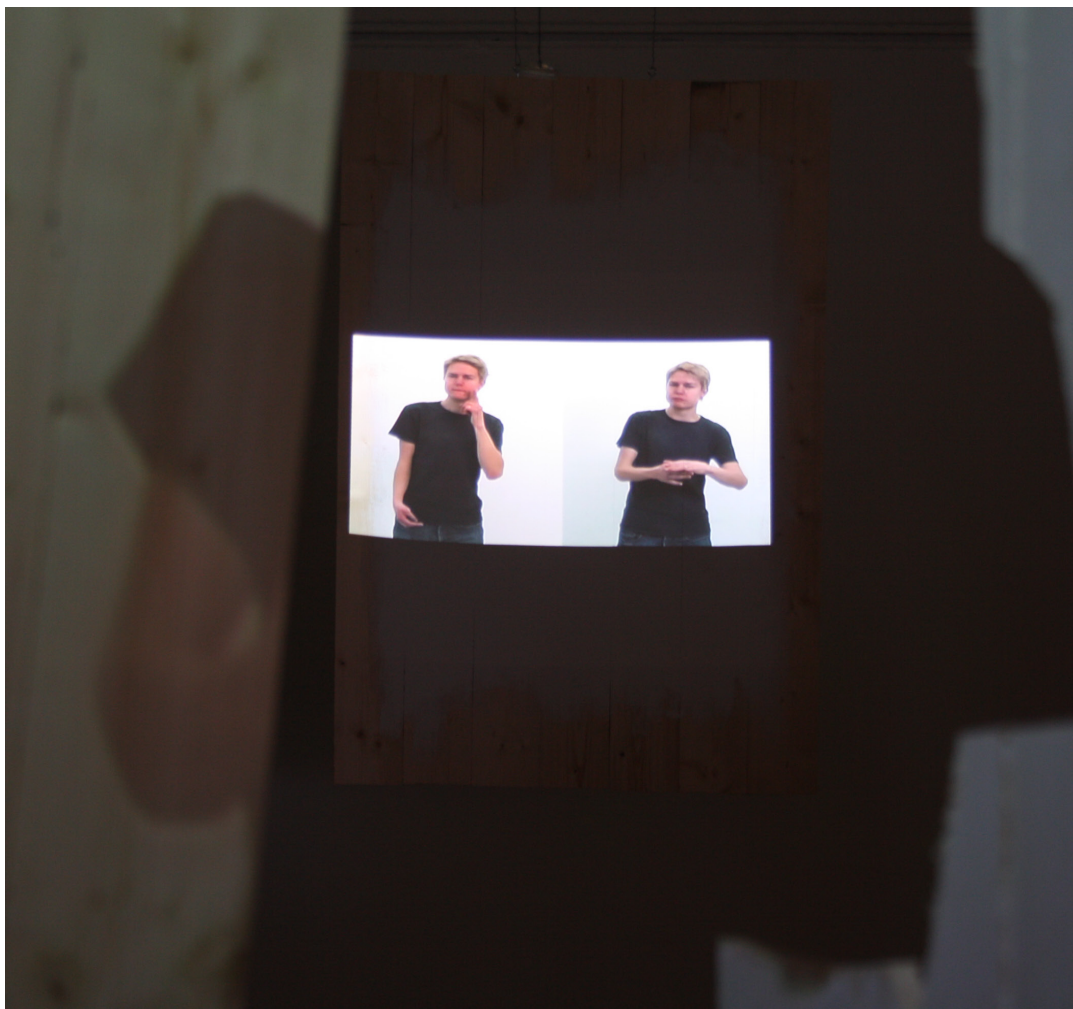
6.3 Två skivor

Två självbyggade skivor "staket" av träbrädor hänger i taket och de framvisar en performance samt en installation. Dessa verk är som ett hinder, därför att Borgå dövskolan lades ned år 1993 och det var den sista svenska dövskolan i Finland. Efter det så har finlandssvenska teckenspråkets undervisning försvårats. Man kan säga att det inte existerar för alla och därför vill jag att den skall bevaras och användas.

Därför har jag gjort två skivor som påminner om Borgå dövskola, där står det långa staket av träbrädor kvar på den gamla skolgården.

En första performance, annan till videoinstallation, 2011

En videoinstallation, examensarbete, 2011

6.4 En videoinstallation

Videoinstallationen är en annan och upphängd skiva av träbrädor, där installationen ligger bakom performancen. Två tecknande figurer visas på skivan. I videoinstallationen rör sig de figurer som tecknar mycket långsammare än normalt. I videoinstallationen visas de två teckenspråken upp bredvid varandra, så att en åskådare kan jämföra hurdana skillnader som finns mellan finlandssvenskt och finskt teckenspråk. Om bara ett av de två teckenspråken skulle visas i installationen skulle man ha svårt att förstå att det finlandssvenska teckenspråket som ett eget, självständigt språk liksom det finska teckenspråket är ett eget språk. Därför det är viktigt att visa de båda två teckenspråken samtidigt bredvid varandra så man själv får se skillnader och likheter.

Samma tecken? "Ny" på ordet, videoinstallation, 2011

Trots att åskådaren ser på två teckenspråk berättar de tecknande figurerna i båda två konstverken om fjorton intervjuer. Fjorton åsikter om ett finlandssvenskt teckenspråk är. De fjorton åsikterna berör olika saker om det finlandssvenska teckenspråket. För mig är de fjorton intervjuerna en viktig och stor del av min identitet. Personligen upplevde jag deras åsikter starkt och de fick mig att tänka på varför jag inte som barn fick lära mig ett finlandssvenskt teckenspråk som är mitt första språk. Därför kan de fjorton intervjuerna verka sig samhälleligt, hur det finska samhället har påverkat för det finlandssvenska teckenspråket. Det är inte så nödvändigt att förstå allt vad alla fjorton åsikter om det finlandssvenska teckenspråket är, för att åsikterna kan i bland innehålla sakfel.

Videoinstallationen ger ett visuellt och informativt uttryck om ett finlandssvenskt teckenspråk att uppleva och att uppfatta språket. Den håller på litet över femton minuter.

En performance, examensarbete, 2011

6.5 En performance

I en första skiva visar ett enspråkigt och finskt teckenspråk. Videon visas med en projektor på ett upphängt staket med träbrädor som det finns ett tithål i.

Performance hänvisar till min uppfattning om ett finlandssvenskt teckenspråk och visar hurdan uppfattning som jag har.

Jag informerades inte så mycket om det finlandssvenska teckenspråket under in-
uppväxt. Då var det finlandssvenska teckenspråket okänt för mig. Jag trodde att
det bara fanns ett teckenspråk dvs. ett finländskt teckenspråk, varken finskt eller
finlandssvenskt. Ända tills jag började studera bildkonst. Då kändes det att infor-
mationen om det finlandssvenska teckenspråket förhindrade mig att få förstå,
vad det finlandssvenska teckenspråket är. Jag undervisades aldrig någonsin i ett
finlandssvenskt teckenspråk, medan jag lärde mig ett finskt teckenspråk i stället
för det finlandssvenska, fastän jag är finlandssvensk.

Att uppfatta det finlandssvenska teckenspråket hjälper mig att uttrycka mig själv
genom att förstå detta, vilket syns i en performance. I performancen möter jag
det finska teckenspråket och ser på fjorton åsikter, hur de anser om det finlandss-
venska teckenspråket.

Performancen är delvis en annan syn än den konstnärliga videoinstallationen,
därför att en uppfattning i performancen rör sig om mig. Performancen som jag
har ställt ut håller på litet under 30 minuter.

(O)lika?, examensarbete, 2011

6.5.1 En stol

En stol som hänvisar till min skoltid. Då jag gick i grundskolan där jag undervisades i ett finskt teckenspråk. En finsk stol symboliserar för mig, hur jag tänkte då trodde det finska teckenspråket som var mitt första språk, men kom underfund med att vara det finlandssvenska teckenspråket som är mitt första språk.

6.5.2 Att såga i ett titthål

I performancen ska en sticksåg göras att skära med. Sticksågen är ett hjälpmedel för mig att ta bort ett språkligt hinder, hur man kan gå över en svårighet.

Ett titthål i skivan, performance, 2011

(O)lika? , lärdomsprov, 2011

7.0 Sammanfattningen

I två visuella konstarbeten har jag försökt söka ett helt begrepp om finlandssvenskt teckenspråk genom att skapa i konsten. I de två konstarbetena ska det synas att det finns olika uttrycksfulla kännetecken om en uppfattning. Min målsättning är att två konstverk görs att visa funderingar i stället för verkliga fakta om det finlandssvenska teckenspråket.

Två konstverk om (O)lika? är att man antagligen får söka sin egen uppfattning om de två teckenspråken. Olika uttryck om teckenspråket och konflikt visar i de två konstnärliga examensarbetena. Om dokumentationen blir för realistisk och total, kan det kännas att det visuella försvinner och figuren föreläser, och samtidigt försvinner konsten. Det kan vara en tanke att konsten inte alltid gillar att ha fakta eller tydliga saker. Det vill säga att det är viktigt att ha en skeptisk och liten bit i konsten med dokumenterande, vilket kallas en konflikt om mellan verbala figurer och fjorton personers tankar om finlandssvenska teckenspråket.

En dokumentation av finlandssvenska teckenspråket har resulterat i att jag visar med konsten en videoinstallation och en performance. Två konstnärliga verk delas upp för två olika utsikter. Dokumentationen föreställer två olika perspektiv till en uppfattning om det finlandssvenska teckenspråket.

Källor:

Iksv Biennial, Istanbul 2010, the guide, Natalya Dyu

Paul Schimmer: Gregor Schneider, 2004

Bildkällor:

Videoinstallation, Happystan, www.dyu.kz/happystan.html

Paul Schimmer: Gregor Schneider, 2004

Performance, Tysthet, 2008, okänd

